

Drogi Rodzicu,

Mało jest dzieci, którym nie trzeba przypominać o odrabianiu pracy domowej. Na początku drogi edukacyjnej w szkole podstawowej dziecko nie ma jeszcze wyćwiczonej samodzielności, samokontroli i nie potrafi zaplanować w taki sposób zajęć po południu, aby odrobić zadania domowe i mieć czas na zabawę.

Podstawowe zasady efektywnego uczenia się:

- Dziecko powinno poświęcać czas na naukę codziennie (z wyjątkiem świąt i wakacji). Jeśli dziecko twierdzi, że nie ma nic zadane należy czas przeznaczony danego dnia na naukę poświęcić na przypomnienie i utrwalenie wiadomości z poprzednich lekcji lub poszerzenie wiedzy z wybranej przez dziecko dziedziny.
- Nigdy nie należy odrabiać z dzieckiem pracy domowej z wyprzedzeniem, gdyż następnego dnia nudzi się ono na lekcji i może utrudniać nauczycielowi jej prowadzenie.
- Błędem wychowawczym rodziców jest wykonywanie zadań domowych za dziecko. Warto zachęcać dziecko, aby jak najczęściej opowiadało nam czego ostatnio nauczyło się w szkole- sprzyja to utrwalaniu wiadomości.
- W procesie uczenia się dziecko powinno wykorzystywać wszystkie dostępne człowiekowi zmysły, a zwłaszcza wzrok, słuch, dotyk, doznania ruchowe. Warto nauczyć dziecko podkreślać kolorowymi markerami najważniejsze wiadomości w tekście, powtarzać na głos wiadomości, robić notatki. Niektóre dzieci podczas uczenia się (zwłaszcza na pamięć) powinny chodzić po pokoju lub wykonywać gesty pantomimiczne.
- Rodzice, którzy chcą utrwalić u swojego dziecka pozytywną postawę do nauki powinni jak najczęściej podkreślać w rozmowie z dzieckiem, jak bardzo ważne w życiu każdego człowieka jest posiadanie gruntownej wiedzy o otaczającym świecie oraz jakie korzyści życiowe wynikają z posiadanego wykształcenia. Powinni też pokazywać dziecku, że dumni są z jego osiągnięć szkolnych.
- Konieczność uczenia się powinna być także przedstawiana dziecku jako obowiązek, podobny do obowiązku, jakim w życiu dorosłego człowieka jest praca. Postawy rodziców deprecjonujące znaczenie wiedzy, szkoły, autorytet nauczycieli wpływają demobilizująco na dziecko.

- Zachętą do nauki dla wielu dzieci są nagrody. Płacenie dziecku pieniędzmi za dobre oceny nie jest rozwiązaniem roztropnym. Ważną nagrodą dla każdego dziecka jest czas spędzony wspólnie z rodzicami.
- Niektóre dzieci, pomimo najlepszych chęci własnych i rodziców, napotykają w procesie uczenia się na trudności. Wymagają one diagnozy psychologicznej oraz fachowej pomocy lub zastosowania odpowiednich metod i form kształcenia. Zwlekanie z wizytą w Poradni jest poważnym błędem narażającym wszystkich (dziecko, rodziców, nauczycieli) na niepotrzebny stres. Błędem jest także denerwowanie się na dziecko, które doświadcza trudności.

Jak zorganizować naukę dziecka w domu?

Przedstawiony poniżej schemat postępowania ma na celu ukształtowanie u dziecka nawyku uczenia się. Początkowo wymaga dużego zaangażowania rodziców. W miarę upływu czasu, dziecko „nabierze rutyny”, stanie się bardziej samodzielne, a rodzice będą mogli ograniczyć się jedynie do okazjonalnej kontroli.

- Ustal z dzieckiem stały czas odrabiania lekcji. Uczeń powinien na naukę w domu poświęcić od 1,5 do 2 godzin dziennie. Staraj się w miarę możliwości przestrzegać ustalonych godzin. Pamiętaj, że biologicznie uwarunkowana faza dobrej koncentracji przypada u większości dzieci na godziny pomiędzy 16 a 18.
- Zorganizuj czas dziecka tak, aby godziny nauki poprzedzone były odpoczynkiem po szkole. W tym czasie dziecko powinno zajmować się ulubionymi zajęciami. Odkładanie ulubionych przez dziecko zajęć na czas po odrobieniu lekcji powoduje, że spieszy się ono aby jak najszybciej zająć się tym co lubi i może niedbale wykonywać swoje obowiązki związane z nauką. Na kilka minut przed nadejściem pory nauki przypomnij dziecku, że powinno wkrótce zakończyć zabawę.
- Zadbaj o to, aby w czasie przypadającym na naukę domową dziecka w mieszkaniu przebywała jakaś osoba dorosła, która co 20-30 minut będzie kontrolować jak przebiega praca dziecka i zapyta „jak sobie radzisz”, itp.
- Pomóż dziecku stworzyć odpowiednie warunki do nauki: zapewnij ciszę (wyłącz telewizor, komputer, radio), poleć dziecku uprzątnąć z biurka zbędne przedmioty, przejrzyj razem z dzieckiem zeszyty, aby zorientować się ile pracy czeka je danego dnia, zaplanuj razem z dzieckiem kolejność nauki (najlepiej zaczynać od zadań sprawiających większą trudność, a na koniec nauki zostawić zadania łatwiejsze), poleć dziecku przygotować niezbędne do wykonania zadań materiały i przybory (np. kredki, ołówki, linijkę, cyrkiel, kalkulator, itp.), postaw na biurku dziecka zegar, który pozwoli mu kontrolować czas przeznaczony na naukę poszczególnych przedmiotów.

- W czasie przeznaczonym na naukę możliwe jest wprowadzenie jednej lub dwu kilkuminutowych przerw. Nie powinny być one w żadnym wypadku przeznaczone na zabawę. Można podać dziecku wodę mineralną lub smakowitą, kaloryczną przekąskę albo zamienić kilka słów na przyjemny, relaksujący temat.
- Pod koniec czasu przeznaczonego na naukę sprawdź wspólnie z dzieckiem jego postępy: przejrzyj zeszyty, zadaj wyrywkowe pytania sprawdzające zapamiętanie wiadomości, zachęć dziecko do poprawienia ewentualnych błędów lub ponowne przeczytanie tekstu z podręcznika, jeśli nie w pełni zapamiętało najważniejsze wiadomości, pomóż dziecku zrozumieć problem jeśli autentycznie nie może z nim poradzić sobie samodzielnie.
- Na koniec pracy dopilnuj, aby dziecko zapakowało do teczki wszystkie niezbędne na następny dzień podręczniki, zeszyty i pomoce. Przejrzyj zawartość teczki dziecka pod kątem tzw. „rozpraszaczy” – rzeczy zbędnych, obciążających teczkę lub odwracających uwagę.

Opracowanie: Anna Kowalczyk i Jolanta Markwat

Literatura

- G. Gwis – „Jak wspierać dziecko w efektywnym uczeniu się” Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Konstantynowie
- A. Wroński – „Zdolni i niezdolni” Kraków 1979 PWM
- I. Adamek „Podstawy edukacji wczesnoszkolnej” IMPULS 2000